

OVER PUBLIEKSWERKING EN ZINTUIGLIJKHEID IN MUSEUM M, LEUVEN

EXPERT TALK MET CHARLOTTE VAN PEER – 07 NOV 2023

Charlotte Van Peer is verantwoordelijk voor de dienst Publieksbemiddeling binnen Museum M in Leuven, met een specifieke focus op vrijetijdsactiviteiten voor diverse doelgroepen. Haar taken omvatten onder meer het organiseren van projecten buiten het museum, zoals activiteiten in gevangenissen, kinderziekenhuizen, scholen en jeugdhuisen, evenals het waarborgen van toegankelijkheid binnen de museumomgeving.

In het interview met Charlotte wordt de nadruk gelegd op kunstbeleving en toegankelijkheid binnen een museumcontext, met speciale aandacht voor het inzetten van verschillende zintuigen en om doelgroepen beter te betrekken. Ze bespreekt hoe het museum zich inzet voor toegankelijkheid, met name voor groepen zoals blinden, slechtzienden, mensen met dementie en kinderen. Het belang van zintuiglijke ervaringen wordt benadrukt, evenals de inspanningen van het museum om rondleidingen en activiteiten aan te bieden die inspelen op deze behoeften, bijvoorbeeld door gebruik te maken van voelobjecten, geuren en verhalen.

Charlotte introduceert ook het concept van 'beeldgeletterdheid', waarbij mensen worden aangemoedigd om op een aandachtige manier naar kunst te kijken met behulp van verschillende zintuigen. Dit concept, ontwikkeld in samenwerking met de KU Leuven, heeft geleid tot heroverwegingen van museumopstellingen en tentoonstellingsmethoden, met een focus op het creëren van dialogen tussen oude werken en hedendaagse contexten.

Tijdens ons gesprek hebben we het verder over het belang van het bieden van ruimte voor expressie en exploratie, vooral in kleine groepen. Charlotte noemt prikkelarme rondleidingen als een voorbeeld van hoe het museum probeert om bezoekerservaringen aan te passen aan individuele behoeften.

Over het algemeen benadrukt ze het streven naar een inclusieve kunstbeleving en het belang van het creëren van ruimte voor diverse perspectieven en ervaringen in het museum.

We bespreken vervolgens verschillende benaderingen van museumrondleidingen, met een focus op het creëren van een rustgevende en interactieve ervaring voor bezoekers. We delen onze ervaringen en bespreken uitdagingen, zoals het werken met volwassenen met verschillende noden qua kunsthistorische informatie en het belang van het creëren van een veilige, speelse omgeving voor kunstbeleving. Het gesprek gaat ook over slow art-ervaringen, waarbij bezoekers worden uitgenodigd om kunst op een mindful manier te ervaren, met aandacht voor rust, vertraging en het verkennen van persoonlijke reacties op kunstwerken.

Charlotte ondersteunt mijn voorkeur om geen voorafgaande uitleg over kunstwerken te geven, waardoor bezoekers vrijer kunnen associëren en interpreteren. Ze deelt haar ervaringen met vergelijkbare workshops, zoals VTS waarbij ze merkt dat deelnemers vaak verrassend diepgaande interpretaties van kunstwerken kunnen bieden zonder traditionele kunsthistorische achtergrondinformatie en benadrukt de groeiende erkenning van de behoefte aan meer inclusieve, participatieve ervaringen voor museumbezoekers.

Ik uitnodig Charlotte uit om deel te nemen mijn experiment in het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen (KMSKA), waarop ze graag ingaat.

Wat neem ik mee uit dit gesprek?

- De methodiek van Beeldgeletterdheid, ontwikkeld door Lode Vermeersch, KU Leuven: wat kan ik hieruit leren voor mijn onderzoek?
- Charlotte uitnodigen voor het experiment in het KMSKA. Welke feedback kan ze me geven als publiekswerker?
- De ervaringen van Charlotte als gids en de zoektocht naar welk publiek voor mijn experiment interesse kan hebben
- Het belang van reflectie en dialoog na afloop van de experimenten, zodat deelnemers hun persoonlijke reacties kunnen bespreken en met elkaar in gesprek kunnen gaan.
- Hoewel kunsthistorische context waardevol kan zijn, heeft het gesprek met Charlotte me duidelijk gemaakt dat het ok is om deze niet als leidend principe te nemen, vooral niet bij activiteiten gericht op participatie.

Wat laat ik los na dit gesprek?

- Het idee om zintuiglijkheid als inzet om de toegankelijkheid voor specifieke doelgroepen te vergroten en de samenwerking met specifieke doelgroepen zoals blinden, slechtzienden, mensen met dementie en kinderen. Ik richt me in deze fase van dit onderzoek niet op de inclusiviteit van diverse doelgroepen met visuele, auditieve of andere uitdagingen om deel te nemen aan mijn experimenten.

